

Na czym polega bycie dobrym nauczycielem?

► **Kraków: wielka dyskusja o jakości edukacji**

► **Przed szkołą, stoją nowe wyzwania**

Karolina Gawlik

Prawie 400 pracowników oświaty i ekspertów przyjechało do Krakowa, aby dyskutować o roli odpowiedzialnego nauczyciela. Dziś ostatni dzień konferencji, organizowanej przez Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Ośrodek Rozwoju Edukacji i Erę Ewaluacji, pod hasłem „Jakość edukacji czy/i jakość ewaluacji. Odpowiedzialny nauczyciel”. Uczestnicy spotkania są zgodni, że była to szansa na zdobycie cennej wiedzy, którą wykorzystają w swojej codziennej pracy.

W sobotę konferencję rozpoczęła m.in. Joanna Berdzik, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Podczas inauguracji wyjaśniała ideę tegorocznej dyskusji. – Chcielibyśmy dać wszystkim polskim uczniom szansę, aby stali się pełnymi zadawolonymi, odnoszącymi sukcesy dorosłymi ludźmi – mówiła. – W edukacji są mechanizmy, dzięki którym można osiągnąć ten cel. Jednym z nich jest właśnie rozliczanie z odpowiedzialności. Pomóście nam te mechanizmy stworzyć – apelowała.

Liczne wykłady i sesje eksperckie poświęcone były także nowym wyzwaniom, które stawia przed nauczycielami współczesność. W dobie globalizacji i rozwoju nowych technologii, edukacja musi się nieustannie zmieniać. Badania pokazują, że około 70 proc. informacji uczniowie czerpią dziś z internetu. Prelegenci z całego kraju i świata podpowiadali, jak nauczyciele powinni reagować na tę zmianę. – Zdarza się, że

Prof. William Gaudelli na otwarciu konferencji mówi o edukacji w dobie globalizacji

szkoły tracą kontakt z rzeczywistością. Tymczasem edukacja globalna jest bardzo ważna, tak aby dzieci nauczyły się też troszczyć o świat – mówił w trakcie wykładu inauguracyjnego prof. William Gaudelli z Nowego Jorku.

Nowe wyzwania były też tematem paneli dyskusyjnych. – Prof. Sugata Mitra z Indii powiedział: Jeśli są nauczyciele, których da się zastąpić przez nowe technologie, to warto ich zastąpić. Jednak każdy nauczyciel ma do zaoferowania coś, czego uczeń nie znajdzie w sieci – dyskutowała Alicja Pacewicz, współzałożycielka Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Ekspertki zwracali także uwagę na fakt, że wyniki egzaminów zewnętrznych, jakie osiągają uczniowie, to niejedyna rzecz, o którą powinien dbać odpowiedzialny nauczyciel. Równie ważne jest wzbudzanie pasji u młodych ludzi, kształtowanie ich charakterów, zachęta do aktywnego działania.

Podczas konferencji rozmawiano też o ewaluacji zewnętrznej, czyli o badaniu jakości pracy szkół. Omawiano jej przykładowe wyniki w Polsce. Jedną z konkluzji jest taka, że ponad połowa uczniów nie zastanawia się nad tym, dlaczego się uczy.

W czasie przerw między sesjami uczestnicy wciąż żywo dyskutowali. Tylko zdezoriento-

wani prelegenci z zagranicy pytali, czy przed każdymi świętami w Polsce jest zima.

Konferencja organizowana jest w ramach projektu „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły etap III”. Projekt współfinansuje Unia Europejska, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wokół nas dzieją się dobre rzeczy

Dr hab. Grzegorz Mazurkiewicz, Instytut Spraw Publicznych UJ

Przeżywam nieustanne zadziwienie, że w trudnych czasach ludzie zapominają o tym, ile dobrych rzeczy się dzieje. Ta konferencja pozwala sobie o tym przypomnieć. Widać, że kiedy ludzie się otwierają na nowe pomysły, jest więcej szans na wykorzystanie ich z sukcesem. Dla wielu osób, nasza konferencja była szansą

na pewne „doładowanie się”. Ewaluacja sama w sobie nie rozwiąże problemów – potrzebujemy ważnych celów i chęci ich realizowania, a wtedy stanie się ona integralnym elementem naszej pracy.

Nauczyciele w Polsce mają pasję i są żądni wiedzy

Rozmowa z prof. Johnem M. Fischerem z Uniwersytetu Stanowego Bowling Green w USA

Dlaczego odpowiedzialność nauczyciela ma tak duży wpływ na losy edukacji?

Nauczyciele muszą czuć, że kontrolują to, co się dzieje w szkole. Nie chodzi mi przy tym o kontrolę w ścisłym znaczeniu, ale o to, że nauczyciele powinni znać sytuację swoich uczniów, wpływać na nich i pomagać im budować wiarę w swoje możliwości. Jeśli chcemy ulepszać edukację, musimy rozwijać poczucie odpowiedzialności.

Czy polscy nauczyciele są gotowi do zmian?

Absolutnie. Nauczyciele, których tu spotykam, są bardzo żądni wiedzy, próbują się dowiedzieć, co jeszcze mogą zrobić dla polepszenia systemu edukacji. Taka pasja jest elementem niezbędnym.

Czyli jest potencjał w polskich szkołach?

Myślę, że bardzo duży. Widać to na konferencji, jakie zainteresowanie wzbudza wśród uczestników. Ponadto stwo-

Prof. John M. Fischer pracuje w stanie Ohio w USA

rzyliście kompleksowy system ewaluacji zewnętrznej, czyli badania jakości pracy szkoły, który angażuje ludzi do dialogu, dyskusji i refleksji.

Jest więc szansa, że ewaluacja przyniesie efekty?

Wierzę w to. Nie stanie się to w ciągu jednego dnia, ale ostatecznie się uda. W Polsce oczekuje się wysokich wyników i to pomaga zmotywować ludzi. W wysokich wymaganiach nie ma nic złego, ale musicie pamiętać, żeby wspierać także te osoby, którym nie od razu się udaje.

Rozmawiała Karolina Gawlik

Nowe spojrzenie na ewaluację, ciekawe pomysły i inspiracje, wymiana doświadczeń i weryfikowanie wiedzy

Ewa Szczerba, dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 5 w Mińsku Mazowieckim

Cieszę się, że polska oświata idzie w dobrym kierunku, że jej rozwój jest tak dynamiczny. Dzięki konferencji spotkałam ludzi, z którymi można wymienić doświadczenia i opinie.

Jadwiga Herman, poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Policach

Dzięki konferencji mam przekonanie, że to czym się zajmuję, mogę robić tak jak dotychczas – czyli kierować ewaluacją w taki sposób, żeby placówka mogła się rozwijać z korzyścią dla uczniów.

Anna Rappe, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

Konferencja dała mi szersze spojrzenie na proces nauczania, na różne trendy w oświacie – nie tylko polskiej, ale i światowej. Mogłam też poznać ciekawe pomysły na prowadzenie zajęć.

Katarzyna Gut, Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

Ciekawym zagadnieniem jest to, że oprócz nauczyciela, na efekty osiągane przez ucznia ma też wpływ jego środowisko. Nie jest to do końca przebadane pod kątem metodologii, więc dobrze, że rozmawiamy.

Adam Krawiec, Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego

Wyjadę stąd bogatszy o wiedzę, która pozwoli mi zweryfikować to, co już wiem o ewaluacji szkół. Tę wiedzę można dobrze wykorzystać, zwłaszcza że perspektywa finansowa w oświacie na lata 2014-2020 obfituje w nowe wyzwania.

Marek Krukowski, dyrektor Gimnazjum nr 18 w Lublinie

To było spotkanie z różnorodnością oświaty, z różnymi spojrzeniami na sprawy, którymi się zajmuję. Dostałem sprecyzowaną odpowiedź, jak wspomóc nauczycieli w stawianiu się lepszymi. (karo)